ਪਵਨਾ ਡਿੱਬਰ

ਬਨਾਮ

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ

(2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2779)

ਨਵੰਬਰ 29, 2023

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਮਿਥਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਕੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ ਯੂ/ਐਸ.120ਬੀ, ਆਈਪੀਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ.

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 2002-ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਪੈਰਾ 1 - ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860-ਐਸ.120ਬੀ-ਅਪੀਲੈਂਟ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੰਪਤੀ ਅਲਾਇੰਸ ਬਿਜ਼ਨਸ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਲਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫੋਰ ਐਫਆਈਆਰਐਸ ਦਾ ਚਾਂਸਲਰ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ 107 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ, ਈਸੀਆਈਆਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਾਤਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ/ਅਨੁਮਾਨਤ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪਰਾਧ, ਤਿੰਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਐਸ.120ਬੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ:

ਹੋਲਡ: ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਤਾਂ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਥਿਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। 120ਬੀ, ਆਈਪੀਸੀ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਿਲਕੁਲ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ.-ਇੰਪੱਗਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ -

ਪੀਐਮਐਲਏ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਬੰਗਲੁਰੂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973-ਐਸ.482। [ਪਾਰਾ 26, 27]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002-ਐਸ.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। .3:

ਹੋਲਡ: ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ , ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਕੇ ਖਤਮ - ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 15, 16]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002-ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 - ਐਸ.120ਬੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ:

ਆਯੋਜਤ: ਦੰਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਕਰ ਦੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਦੋ ਵਾਜਬ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਨੂੰਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਹੈ - ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਨਰਮ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ - ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ ਧਾਰਾ (y) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਐਸ.2 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਖਾਸ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਈਡੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ . 120ਬੀ, ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜਾ - ਕਾਰਨ ਸਮਝਾਇਆ - ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਚੁਣੇ ਹੋਏ

ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਹੁਦਰੇ ਹੋਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਐਸ.1208 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ ਯੂ/ਐਸ.120-ਬੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜੁਰਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ, ਬੀ ਜਾਂ ਸੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ। [ਪਾਰਾ 23-25]

ਵਿਜੇ ਮਦਾਨਿਆਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2022) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 929 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.2779

2022 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਪੀ ਨੰਬਰ 3542 ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 27.09.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਆਸ਼ਿਮਾ ਮੰਡਲਾ, ਸ. ਮੰਦਾਕਿਨੀ ਸਿੰਘ, ਸੂਰਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਕੁ. ਅੰਕਿਤਾ ਚੌਧਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ.ਵੀ. ਰਾਜੂ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਲਕਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਅੰਨਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਇਰੀਕਾ ਰਾਜੂ, ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਭੈ ਐਸ ਓਕਾ, ਜੇ.

ਓਵਰਵਿਊ

1. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਈਡੀ'), ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ (ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, 'ਪੀਐਮਐਲਏ') ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਪਵਨਾ ਡਿੱਬਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 6 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 17 ਮਾਰਚ 2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.') ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 27 ਸਤੰਬਰ 2022 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2.

ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ, ਅਲਾਇੰਸ ਬਿਜ਼ਨਸ ਸਕੂਲ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਏ.ਬੀ.ਐੱਸ.') ਨੇ ਗੋਲਹੱਲੀ ਪਿੰਡ, ਜਿਗਾਨੀ ਹੋਬਲੀ, ਅਨੇਕਲ ਤਾਲੁਕ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ 13.05 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਖਟਾ ਨੰਬਰ 37/22 ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਏਕੜ ਹੈ, ਅਸੀਂ 1 ਜੁਲਾਈ 2013 ਨੂੰ ਉਕਤ

ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ 'ਪਹਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। 13.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ-ਮਧੂਕਰ ਅੰਗੂਰ, ਨੇ ਕਰਪੁਰ ਪਿੰਡ, ਕਸਾਬਾ ਹੋਬਲੀ, ਅਨੇਕਲ ਤਾਲੁਕ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ 4 ਏਕੜ ਅਤੇ 0.4 ਗੁੰਟੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ 'ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦੱਸਦਿਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 29 ਜੂਨ 2019 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-ਮਧੂਕਰ ਅੰਗੂਰ ਤੋਂ 2.47 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ।

3. ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਭਾਵ 2010 ਤੋਂ 2015 ਤੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ-ਡਾ: ਅਯੱਪਾ ਡੋਰੇ, ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਸਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਲਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। 11 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ, ਅਲਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1- ਮਧੁਕਰ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਫਆਈਆਰ) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ 107 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਲਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਵਜੋਂ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਨਵਰੀ 2017 ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ 2017 ਦਰਮਿਆਨ ਉਕਤ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਸ੍ਰੀਵਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

4. ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ 16 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਕੇਸ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ (ਈਸੀਆਈਆਰ) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1, 2 ਅਤੇ 3, ਅਰਥਾਤ ਮਧੂਕਰ ਅੰਗੂਰ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਅੰਗੂਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਪਾਰਟਨਰ, ਸ਼੍ਰੀਵਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਣਪਛਾਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਈਸੀਆਈਆਰ ਚਾਰ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਹਾਂ। ਨੰ.	ਲਈ ਨੰ.	ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ	ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ	ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
1	2016 ਦਾ 119 (ਪੀ.ਐਸ. ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਗਰ)	ਦੀ 376, 420 ਅਤੇ 506 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ	ਬੀ-ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ / ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ 2 ਫਰਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ	ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ
2	2016 ਦਾ 730 (ਪੀ.ਐਸ ਬੋਰਡ)	ਦੀ 143, 144, 147, 148, 149, 506 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.	4 ਜੁਲਾਈ 2017 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਦੀ ਧਾਰਾ 143, 144, 147, 148, 149, 506, 120-ਬੀ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3	2017 ਦੇ 52 (ਪੀ.ਐਸ. ਸ਼ੰਕਰਪੁਰਾ)	ਦੀ 506, 504, 143, 149 ਅਤੇ 420 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ	25 ਮਾਰਚ 2018 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਦੀ ਧਾਰਾ 504, 506, 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ
4	2017 ਦਾ 188 (ਪੀ.ਐਸ. ਅਨੇਕਲ)	ਦੀਆਂ 143, 406, 407, 408, 409 ਅਤੇ 149 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.	18* ਜੂਨ 2019 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਦੀ ਧਾਰਾ 406, 408, 408, 447, 204, 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ

5. 27 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ, ਈਡੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 13 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-ਮਧੂਕਰ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਮਾਤਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਈਡੀ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਤਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। v. ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ

7. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ ਦਾਗੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਯੂ) ਦੇ ਅਧੀਨ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੰਪਤੀ 1 ਜੁਲਾਈ 2013 ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਹਿਲੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖਿਲਾਫ 11 ਨਵੰਬਰ 2017 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ। ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ 2017 ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ 107 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲਏ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਕਮ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ

ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਯੋਜਨਾ, 2016 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ 26,42,54,193/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 8 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ 11,89,08,385/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਰਿਟਰਨ 12 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਸੀ। .2.47 ਕਰੋੜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2.47 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-ਮਧੂਕਰ ਅੰਗੂਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਸੀ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ। ਉਸਨੇ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 251 ਤੋਂ 253 ਵਿੱਚ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਬਰੀ/ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ, ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸੰਬੋਧਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੀਐਮਐਲਏ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਤਿੰਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਹੈ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2016 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 119 ਅਤੇ 2017 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 52 ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2016 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ.119 ਵਿੱਚ, ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ 2017 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ.52 ਵਿੱਚ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ, ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਜੇਕਰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ

ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਜੁਰਮ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ

10. ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਵੀ. ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਰਾਜੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ, ਕੋਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਫੰਡ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪੇਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੀਜੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਦੇ ਪੈਰੇ 4 ਅਤੇ 6 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਗਾਊਂ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

11. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"3. ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ।-ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, -

(ਆਈ) ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ, ਅਰਥਾਤ: -

(ਏ) ਛੁਪਾਉਣਾ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਬਜ਼ਾ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਵਰਤੋਂ; ਜਾਂ

(ਈ) ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(ਐਫ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਬੇਦਾਗ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ;

(ਆਈਆਈ) ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਪਛਾਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਦਾਗ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ।"

ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਸਾਦੇ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਯੂ) "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, -

(ਯੂ) "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆ ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼, ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ;

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ।-ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ।"

12. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (v) "ਸੰਪੱਤੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਹਰੇਕ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਾਰਪੋਰੀਅਲ ਜਾਂ ਅਸਥਿਰ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਠੋਸ ਜਾਂ ਅਟੁੱਟ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ

ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ਯੂ) ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦੀ ਹੋਂਦ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

13. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਕਲਾਜ਼ (x) "ਸ਼ਡਿਊਲ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ (y) "ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ-(1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ,

(y) "ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ-

(ਆਈ) ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ; ਜਾਂ

(ਆਈਆਈ) ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਆਈਆਈਆਈ) ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਸੀ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ।"

14. ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 253 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ:

"253. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2002 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂਚ ਕਿਉਂਕਿ, "ਉਤਪੱਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ" ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਸਚਾਰਜ, ਬਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(ਯੂ)। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਲੈਣਾ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣਾ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਅੰਡਰਲਾਈਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ)

ਪੈਰਾ 269 ਅਤੇ 270 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ:

269. 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀ ਨੰਗੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜੋ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਉਣ, ਕਬਜ਼ਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ..

270. ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ (ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜੁਰਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 2002 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ (ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ) ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਖਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ। ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਜੁਰਮ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਮੂਲ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਨ (ਸੈਕਸ਼ਨ 3, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2013 ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 31.7.2019 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਸੀ); ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤ (ਨੰਬਰ 2) ਐਕਟ, 2019 ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 2019 ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਆਈਆਈ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(ਔਡਰਲਾਈਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ)

15. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਅਣ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਠੋਸ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇਣ ਲਈ, "ਜਬਰਦਸਤੀ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 384 ਤੋਂ 389 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 384 ਤੋਂ 389 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਨਾਲ ਅਣ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਬਰਦਸਤੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਬਰਨ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 270 ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਦਰਜ ਹੈ, ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਯੂ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

16. ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ , ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਤਹਿ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ

17. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪੈਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-ਮਧੂਕਰ ਅੰਗੂਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਚੋਰੀ/ਗਲਤ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦੋਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਸਾਬਕਾ ਚਿਹਰੇ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੁਰਮ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਮ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਤੰਬਰ 2016 ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਯੋਜਨਾ, 2016 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਗ਼ੀ ਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

18. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਾਨਿਆਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 453, 454 ਅਤੇ 455 ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸੀਮਾ-ਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 454 ਅਤੇ 455 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ:

"454. ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ 2009 ਦੇ ਐਕਟ 21, 2013 ਦੇ ਐਕਟ 2, 2015 ਦੇ ਐਕਟ 22, 2018 ਦੇ ਐਕਟ 13 ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਐਕਟ 16 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਗਿਣਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ

ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰ-ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਹਨ। ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮਾਨ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਕਰਨਾ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਗਿਣਤੀਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਰਤਾ, ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਗਿਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ, ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਦੂਜਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

455. ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ 2002 ਦਾ ਐਕਟ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਗਿਆਨਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਅਪਰਾਧ, ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਜੁਰਮ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਜੋਂ ਇੱਕਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

19. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਏ "ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"120ਏ. ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ, -

(1) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ, ਜਾਂ

(2) ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਕੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਵਸਤੂ ਲਈ ਮਹਿਜ਼ ਇਤਫਾਕਨ ਹੈ।"

ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"120ਬੀ. ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਸਜ਼ਾ. (1) ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਤ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ।

(2) ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

20. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ:-

ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 263ਏ, ਜੋ ਕਿ ਫਰਜ਼ੀ ਸਟੈਂਪ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ:

ਬੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਡਕੈਤੀ ਸਬੰਧੀ ਧਾਰਾ 392 ਤੋਂ 402 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 379 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 380 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਅਤੇ ਬੀ। ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ;

ਸੀ. ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 403 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ;

ਡੀ. ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 405 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ;

ਈ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 417 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 468 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਸਖ਼ਤ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ

1. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਬਣਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਧਾਰਾ 489ਏ ਤੋਂ 489ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਧਾਰਾ 489ਡੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੰਤਰ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21. ਹੁਣ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਬੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਆਦਿ ਕਰਨ ਦਾ ਜੁਰਮ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (y) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਆਈਆਈ) ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ 1 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਕਰੋੜ ਜਾਂ ਵੱਧ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਭਾਗ ਸੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਗ ਸੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਸਾਰੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਆਇ XVਆਈਆਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾ-ਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 379 (ਚੋਰੀ), 380 (ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚੋਰੀ), 403 (ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਰਤੋਂ) ਅਤੇ 405 (ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਅਧਿਆਇ XVਆਈਆਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਗ ਸੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ।

22. ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 120-ਬੀ

ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XVਆਈਆਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਭਾਗ ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤਾਂ ਹੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਚੋਰੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ। ਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਧਾਰਾ 403 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 405 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰ-ਸਰਹੱਦ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 403 ਅਤੇ 405 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਵਿੱਚ

ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਭਾਗ ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਕ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਜੋ ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

23. ਦੰਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੰਡ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਰਾਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਪੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ (15ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ) ਦੇ ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

"ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਇਹ "ਅਰਥ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ "ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਸਤੂ" ਜਾਂ "ਕਾਰਨ ਅਤੇ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਪਹੁੰਚ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ, ਭਾਵ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਏ ਡੀਆਰਆਈਈਡੀਜੀਈਆਰ, ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, 2ਐੱਨਡੀ ਈਡੀਐੱਨ, 1983 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ: ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ। ਇਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ "ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

24. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੇ ਇੱਕ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਲਈ ਦੋ ਵਾਜਬ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਥੋਪਣ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਨਰਮ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

25. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (y) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਖਾਸ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ

ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਰਥਹੀਣ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਸੈਕਸ਼ਨ 120-ਬੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਉਹੀ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ। ਉਦੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਿਕਾਰਿਅਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਲਈ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਹੋਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ, ਬੀ ਜਾਂ ਸੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।

26. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਕਥਿਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 1208 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਿਲਕੁਲ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟੇ

27. ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤੀਜੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਹਨ:

ਏ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

ਬੀ. ਭਾਵੇਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ

ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ;

ਸੀ. ਪਹਿਲੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

ਡੀ. ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਦਾਗ਼ੀ ਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਈ. ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

28. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 27 ਸਤੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ 2022 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰ. 781 ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਿੰਤਤ ਹੈ।

29. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate